

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 9 กรกฎาคม 2567

ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไตรมาสที่ 1/2567 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2/2567 และ รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมประจำเดือนเมษายน 2567

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไตรมาสที่ 1/2567 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2/2567 และรายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมประจำเดือนเมษายน 2567 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยไตรมาสที่ 1 ปี 2567 เมื่อพิจารณาจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) มีค่าอยู่ที่ 100.93 ลดลงร้อยละ 3.58 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนเป็นการปรับตัวลดลงเป็นไตรมาสที่ 6 ติดต่อกัน ตามการชะลอตัวเศรษฐกิจโลก โดยการผลิตเพื่อส่งออกยังคงชะลอตัว เช่นเดียวกับเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งมีการปรับตัวลดลงในสินค้าที่มีบทบาทสำคัญในภาคอุตสาหกรรม หลังจากการเติบโตของเศรษฐกิจไทยลดลง และรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นน้อย สวนทางกับภาวะหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมสำคัญที่ชะลอตัวในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 อาทิ ยานยนต์จากสินค้ารถบรรทุกทุกปีคอัพ และรถยนต์นั่งขนาดเล็ก เป็นหลัก จากกำลังซื้อในประเทศที่อ่อนตัวลง หนี้สินครัวเรือนอยู่ในระดับสูง สถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อกระทบต่อการออกรถยนต์ใหม่ ประกอบกับผู้บริโภคบางส่วนหันไปซื้อรถยนต์มือสองที่มีราคาถูกกว่า ชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่กระทบต่อการบริโภคและการลงทุน ส่งผลให้ความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ชะลอตัว และน้ำมันปาล์ม จากน้ำมันปาล์มดิบและน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ สาเหตุหลักมาจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งยาวนาน ส่งผลให้ปริมาณผลปาล์มออกสู่ตลาดน้อยลง สำหรับ อุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม จากการเติบโตของภาคการท่องเที่ยวที่กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ทำให้ทิศทางการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางมีมากขึ้น ปุ๋ยเคมีและสารประกอบไนโตรเจนเป็นการผลิตเพื่อรองรับการเพาะปลูกในช่วงถัดไป ประกอบกับสามารถนำเข้าแม่ปุ๋ยได้เพิ่มขึ้นซึ่งในช่วงเดียวกันของปีก่อนเกิดปัญหาขาดแคลนแม่ปุ๋ยและมีราคาแพง และ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำแร่ และน้ำดื่มบรรจุขวดประเภทอื่น ๆ เพิ่มขึ้นจากสินค้าเกือบทุกรายการ ยกเว้นเครื่องดื่มกาแฟสำเร็จรูปจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดทำให้ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าเพิ่มมากขึ้น

ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเดือนเมษายน 2567 เมื่อพิจารณาจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) อยู่ที่ระดับ 90.34 ขยายตัวร้อยละ 3.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ปัจจัยหลักมาจากฐานของปีก่อนต่ำ เนื่องจากเดือนเมษายน ปี 2566 ค่าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมค่อนข้างต่ำ (MPI เดือนเมษายน 2566 อยู่ที่ 87.35) และภาคการท่องเที่ยวขยายตัวในเกณฑ์ดี ส่งผลให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องได้รับอานิสงส์ เช่น อาหารและเครื่องดื่ม และการกลั่นน้ำมัน เป็นต้น

อุตสาหกรรมสำคัญที่ส่งผลให้ MPI เดือนเมษายน 2567 ขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน คือ

1. เครื่องปรับอากาศ ขยายตัวร้อยละ 24.19 ตามความต้องการบริโภคมากขึ้นเนื่องจากสภาพอากาศร้อนจัดและผู้ผลิตพัฒนาสินค้าตรงตามความต้องการของผู้บริโภค อาทิ กรอง PM 2.5 โดยขยายตัวทั้งตลาดในประเทศ (+18.64%) และตลาดส่งออก (+15.54%) ไปสหรัฐอเมริกา ยุโรป เอเชีย และตะวันออกกลาง

2. ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม ขยายตัวร้อยละ 4.78 จากน้ำมันเครื่องบิน ก๊าซหุงต้ม และแก๊สโซฮอล์ 91 เป็นหลัก โดยน้ำมันเครื่องบินและแก๊สโซฮอล์ 91 ขยายตัวตามการฟื้นตัวของภาคท่องเที่ยว โดยเฉพาะเทศกาลสงกรานต์ปีนี้คึกคักกว่าปีก่อน ส่งผลให้น้ำมันนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวและกลับภูมิลำเนาเพิ่มขึ้น

3. อาหารสัตว์สำเร็จรูป ขยายตัวร้อยละ 18.11 จากอาหารสัตว์เลี้ยง อาหารไก่ และอาหารสุกร เป็นหลัก โดยอาหารสัตว์เลี้ยงขยายตัวจากตลาดส่งออก (+36.25%) ตามความนิยมในการเลี้ยงสุนัขและแมว เนื่องจากคำสั่งซื้อจากตลาดยุโรปเพิ่มขึ้น รวมทั้งอาหารไก่และอาหารสุกร ก็เพิ่มขึ้นตามปริมาณการเลี้ยงของเกษตรกร

อุตสาหกรรมสำคัญที่หดตัวในเดือนเมษายน 2567 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน

1. ชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ หดตัวร้อยละ 17.16 จาก Integrated Circuits (IC) และ PCBA เป็นหลัก ตามการชะลอตัวของตลาดอิเล็กทรอนิกส์โลก

2. ยานยนต์ หดตัวร้อยละ 6.82 จากรถบรรทุกปิคอัพ รถยนต์นั่งขนาดเล็ก และรถยนต์นั่งขนาดใหญ่ เป็นหลัก ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจ กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง อีกทั้งสถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ โดยหดตัวทั้งตลาดในประเทศ (-27.97%) และตลาดส่งออก (-6.81%)

3. ปูนซีเมนต์ หดตัวร้อยละ 7.39 จากพื้นที่สำเร็จรูป และเสาเข็มคอนกรีต เป็นหลักตามการชะลอตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์

แนวโน้มอุตสาหกรรมรายสาขาที่สำคัญ ไตรมาสที่ 2/2567

อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า คาดการณ์การผลิตจะทรงตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากราคาเหล็กในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวลดลง ทำให้ผู้บริโภชะลอการสั่งซื้อเพื่อดูทิศทางราคา และอาจส่งผลต่อความต้องการใช้เหล็ก อย่างไรก็ตาม การเร่งดำเนินโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ของภาครัฐที่คาดว่าจะกลับมาดำเนินการได้ตามการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวของอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศ

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ คาดว่าดัชนีผลผลิตจะหดตัวประมาณร้อยละ 9.06 เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลกและประเทศคู่ค้า เช่น จีน และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ในขณะที่มูลค่าการส่งออกจะยังขยายตัวได้ต่อเนื่องประมาณร้อยละ 7.57 จากชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์หรือผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) การผลิตชิปขั้นสูง และการพัฒนาเทคโนโลยีสมาร์ทโฟน รวมทั้ง การส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมต้นน้ำของอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ

อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง คาดการณ์ได้ว่า ปริมาณการผลิตยางแปรรูป ขึ้นปูลม (ยางแผ่น ยางแท่ง และน้ำยางข้น) ยางรถยนต์ และถุงมือยาง จะขยายตัว ทั้ง 3 ผลิตภัณฑ์ โดยยางแปรรูปขึ้นปูลมและถุงมือยางจะขยายตัวจากความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะที่ยางรถยนต์จะขยายตัวจากความต้องการของตลาดต่างประเทศเป็นหลักโดยเฉพาะในตลาดสำคัญอย่างสหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้

อุตสาหกรรมอาหาร คาดว่าดัชนีผลผลิตในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัว เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงสงกรานต์ ในส่วนของภาคการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัว จากความต้องการสินค้าของประเทศคู่ค้า เพื่อความมั่นคงด้านอาหาร

อย่างไรก็ตามยังคงต้องติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังคงชะลอตัว รวมถึงปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังไม่คลี่คลาย

2. เรื่อง ผลการพิจารณา ยุติติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ยุติติ

คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการพิจารณา ยุติติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ยุติติ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป

เรื่องเดิม

1. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สผ.) ได้เสนอยุติติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ยุติติ มาเพื่อดำเนินการ โดยได้ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ได้แก่ กุ้ง ปลา พืชผล พืชสวน พืชไร่ และปศุสัตว์ (สุกร ไก่ โค และกระบือ) เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าขนส่ง ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และอาหารสัตว์ รวมทั้งมีการนำสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย รวมทั้งโรคระบาดที่เกิดจากสัตว์ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จึงมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล เช่น ควรเข้าไปควบคุมต้นทุนการผลิต ควบคุมการนำเข้าจากต่างประเทศ ควบคุมการผูกขาด เร่งสร้างความร่วมมือด้านเขตการค้าเสรี (FTA) ผลักดันนโยบาย “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” โดยทำ Profile Market เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดควรมีการแก้ไขปัญหาแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร รวมทั้งทบทวนการจัดโซนนิ่งในการทำเกษตรกรรมเพื่อตอบโจทย์คุณภาพของสินค้าและเป็นการลดรายจ่ายในการปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ทำให้ได้สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นง่ายต่อการตลาดในการเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภค นอกจากนี้ รัฐบาลควรมีนโยบายการพักชำระหนี้ให้แก่เกษตรกร

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (2 มกราคม 2567)

2.1 รับทราบยุติติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ยุติติ ตามที่ สผ. เสนอ

2.2 มอบหมายให้ กษ. เป็นหน่วยงานหลักรับยุติติพร้อมทั้งข้อเสนอแนะไปพิจารณา ร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ข้อเท็จจริง

กษ. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 2 มกราคม 2567 โดยสรุปผลการพิจารณา ได้ดังนี้

1. ได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบริหารงบประมาณโครงการในการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร เช่น ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำชลประทานสำหรับพืชผลทางการเกษตร การปศุสัตว์ และการประมง เพื่อให้ผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด จัดทำแผนการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค โดยมุ่งเน้นตลาดนำการผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด และจัดทำข้อมูลความต้องการผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้วางแผนการผลิตที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยรักษาเสถียรภาพด้านราคา

2. จัดทำมาตรการ/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหาคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและต้นทุนการผลิตสูง ด้วยการบริหารจัดการผลผลิต ทั้งการกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิตส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ผลักดันการส่งออก รวมทั้งส่งเสริมการบริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยมาตรการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรที่สำคัญ มีดังนี้

สินค้าเกษตรที่สำคัญ	ผลการดำเนินการ
1. สินค้าข้าว	• มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติกำกับดูแล โดยมีมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต 2566/2567 จำนวน 4 โครงการ ดังนี้ 1. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2566/67 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (7 พฤศจิกายน 2566) โดยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) สนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรวงเงินสินเชื่อต่อต้นจำแนกเป็น ข้าวเปลือกหอมมะลิ ต้นละ 12,000 บาท ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ต้นละ 10,500 บาท ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ต้นละ 10,000 บาท ข้าวเปลือกเจ้า ต้นละ 9,000 บาท และข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาวต้นละ 10,000 บาท โดยเกษตรกรจะได้รับค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือกในอัตราต้นละ 1,500 บาท สถาบันเกษตรกรที่รับซื้อข้าวเปลือกได้รับในอัตราต้นละ 1,000 บาท และเกษตรกรผู้ขายข้าวเปลือกได้รับในอัตราต้นละ 500 บาท 2. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกรปีการผลิต 2566/67 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (7 พฤศจิกายน 2566) โดยให้ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน วงเงินสินเชื่อ 10,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.85 ต่อปี โดยสถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ย ร้อยละ 1 ต่อปี รัฐบาลรับภาระชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3.85 ต่อปี 3. โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2566/67 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (14 พฤศจิกายน 2566) โดยให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการจ่ายเงินให้เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ในอัตราไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกินครัวเรือนละ 20 ไร่ หรือครัวเรือนละไม่เกิน 20,000 บาท 4. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2566/67 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (28 พฤศจิกายน 2566) เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อเก็บสต็อกในรูปข้าวเปลือกและข้าวสารโดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4
2. สินค้ามันสำปะหลัง	• มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลังกำกับดูแล โดยมีมาตรการรักษาเสถียรภาพราคามันสำปะหลัง ปี 2566/67 จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

	1. โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกมันสำปะหลัง ปี 2566/67 สนับสนุนดอกเบี้ยแก่ผู้ประกอบการ ลานมัน โรงแปง โรงงานเอทานอลที่กู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารของรัฐ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้สามารถรับซื้อมันสำปะหลังและแปรรูปเก็บสต็อกโดยไม่ต้องเร่งระบายผลผลิต เพื่อดึงผลผลิต ส่วนเกินออกจากตลาด โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี วงเงินงบประมาณ 300 ล้านบาท 2. โครงการยกระดับศักยภาพการแปรรูปมันสำปะหลัง โดยสนับสนุนเงินทุนให้แก่กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย (วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน หรือกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ภายใต้การรับรองจากหน่วยงานภาครัฐ) เพื่อจัดหาเครื่องสับมันสำปะหลังขนาดเล็ก พร้อมเครื่องยนต์ และอุปกรณ์ตากมันเส้น จำนวน 650 เครื่อง เครื่องละไม่เกิน 15,000 บาท ให้เกษตรกรสามารถแปรรูปหัวมันสำปะหลังสดเป็นมันเส้นด้วยตัวเองและจำหน่ายให้แก่อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงงานเอทานอล ผู้เลี้ยงปศุสัตว์ ผู้ส่งออกได้โดยตรง งบประมาณ 10 ล้านบาท 3. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกรปี 2566/67 โดยให้ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกรใช้เป็นเงินทุนในการรับซื้อหัวมันสำปะหลังสด มันเส้นจากเกษตรกร และ/หรือสถาบันเกษตรกรที่มีสมาชิกประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก (สำหรับกรณีใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์) วงเงินสินเชื่อ 500 ล้านบาท โดยรัฐบาลรับภาระชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3.85 สถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 4. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ปี 2566/67 โดยให้ ธ.ก.ส.สนับสนุนสินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนในการพัฒนาการผลิตของเกษตรกรโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยใช้อัตราดอกเบี้ยตามโครงการฯ ในอัตรา MRR¹ (ปัจจุบัน 6.975%) โดยคงอัตราดอกเบี้ยที่รัฐบาลรับภาระร้อยละ 3 และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รับภาระในอัตรา MRR - ๓% วงเงินงบประมาณ 41.40 ล้านบาท
3. สินค้าอ้อย	มีกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลมาตรการและการแก้ไขปัญหาสินค้าอ้อยทั้งระบบ
4. สินค้ายางพารา	มีคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติกำกับดูแล โดยมีการยางแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ซึ่งได้จัดทำมาตรการระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ประกอบด้วย 1. มาตรการระยะสั้น ได้แก่ (1) ช่วยเหลือค่าครองชีพให้เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยให้มีรายได้เพียงพอในการเลี้ยงชีพ (2) พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปและสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ และ (3) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนเพื่อยื่นขอใบรับรองมาตรฐานตามกฎหมาย EU-Deforestation²

	2. มาตรการระยะปานกลาง ได้แก่ (1) เพิ่มการใช้ยางภายในประเทศ (2) แปรรูปยางพาราที่เหมาะสมกับพื้นที่ และส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากยางพาราขั้นต้นเป็นการแปรรูปชั้นกลาง (3) สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ และพัฒนาเครื่องมือการขายคาร์บอนเครดิต³ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่หลากหลาย (4) จัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายและพันธมิตร เกษตรกรสถาบันเกษตรกร และตลาดกลาง และ (5) เร่งจัดทำใบรับรองมาตรฐานยางพาราและกำหนดคุณภาพของยางแปรรูปขั้นต้นให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแปรรูปชั้นปลาย 3. มาตรการระยะยาว ได้แก่ (1) วิจัยและส่งเสริมการลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา (2) สร้างระบบตลาดซื้อขายยางพาราของประเทศไทยที่ใช้ในการอ้างอิงของประเทศอื่น ๆ และ (3) ร่วมมือกับประเทศผู้ผลิตยางพาราที่สำคัญของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ผ่านสภาไตรภาคียางระหว่างประเทศ
5. สินค้าปาล์มน้ำมัน	• มีคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติกำกับดูแล โดยมีมาตรการดูแลช่วยเหลือรายได้แก่เกษตรกร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้ 1. กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน โดยกำหนด “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน (ลานเท) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ผลปาล์มน้ำมันร่วงอย่างไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ว่าจะโดยใช้ ตะแกรงรางเท สำหรับลำเลียงทะลายน้ำมันที่เป็นตะแกรง อุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดสำหรับแยกผลปาล์มน้ำมันร่วง” ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพผลปาล์มน้ำมันและเพิ่มอัตราสกัดน้ำมันปาล์ม ส่งผลให้มีปริมาณน้ำมันปาล์มดิบทั้งระบบเพิ่มขึ้น ช่วยลดต้นทุนการผลิตและเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยได้อย่างยั่งยืน 2. จัดทำโครงสร้างราคาผลปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวจะทำให้มีเกณฑ์โครงสร้างราคาที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงและสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา และราคาซื้อขายจะไม่ผันผวนและถูกกดราคา ทำให้เกษตรกรได้รับรายได้ที่เป็นธรรม
6. สินค้าผลไม้	• มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) กำกับดูแล โดยมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้ 1. ระยะสั้น จัดตั้งศูนย์รวบรวม/กระจาย ระดับพื้นที่เพื่อเร่งกระจายผลผลิตสร้าง Platform ข้อมูลด้านการผลิตเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการขนส่งและการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด 2. ระยะปานกลาง จัดทำแผนบริหารจัดการ เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตกระจุกตัวส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเชื่อมโยงตลาดล่วงหน้า/เพิ่มช่องทาง

	3. ระยะเวลา ส่งเสริมการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ และประกันภัยพืชผลเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย รวมทั้งส่งเสริมให้ไทยเป็นแหล่งผลิตตลาดผลไม้เมืองร้อนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
7. สินค้าปศุสัตว์	• กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าปศุสัตว์ ดังนี้ 1. ใช้กลไกกำกับดูแลของคณะกรรมการรายชนิดสัตว์ เช่น สินค้าสุกร ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการนโยบายสุกรและผลิตภัณฑ์ สินค้าโคกระบือ ขับเคลื่อน โดยคณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคเนื้อ - กระบือ และผลิตภัณฑ์แห่งชาติ สินค้าไก่ ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และสินค้าแพะ ขับเคลื่อนโดยคณะทำงานพัฒนาด้านแพะแกะ 2. ประกาศชะลอการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งโคกระบือหรือซากโคซากกระบือ 3. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารแก้ไขปัญหาการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ผิดกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหา ป้องกันและปราบปรามสินค้าด้านการเกษตรที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ผลักดันการเปิดตลาดส่งออกโคและกระบือมีชีวิต รวมทั้งซากโคและซากกระบือไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และรณรงค์การบริโภคสินค้าเนื้อโคไทย 5. การบังคับใช้ระบบเบอร์หูแห่งชาติ (NID) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลโคเนื้อทั้งระบบสำหรับใช้ในการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดทั้งในระยะสั้นระยะกลาง และระยะยาว
8. สินค้ากุ้ง	• กรมประมง ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1. โครงการลดต้นทุนการผลิตกุ้งทะเลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมกุ้งทะเลอย่างยั่งยืน ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลที่กู้เงินจาก ธ.ก.ส. ไปใช้ในการติดตั้งระบบอุปกรณ์ด้านพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) ระบบควบคุมเครื่องเติมอากาศอัจฉริยะ และปรับปรุงโครงสร้างฟาร์มหรือโครงสร้างบ่อ โดยชดเชยดอกเบี้ยให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี วงเงินกู้ไม่เกิน 3 ล้านบาท เป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี (ไม่เกิน 20 พฤษภาคม 2569) 2. โครงการส่งเสริมการใช้ระบบ Solar Cell เพื่อลดต้นทุนการผลิต 3. โครงการอาหารกุ้งทะเลธงเขียวเพื่อการเลี้ยงกุ้งทะเลสำหรับบริโภคภายในประเทศ ปี 2566 โดยขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อช่วยลดต้นทุนค่าอาหารกุ้ง 4. กรมประมงได้ดำเนินการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 (แบบผง) และ ปม. 2 (แบบน้ำ) เพื่อแจกจ่ายให้กับเกษตรกร เพื่อช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลง และได้ดำเนินการควบคุมการนำเข้ากุ้งทะเลจากต่างประเทศก่อนอนุญาตให้นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยเมื่อสินค้ามาถึงประเทศไทย จะต้องถูก

	ดำเนินการควบคุมโรคภายใต้พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 รวมทั้งจัดทำแนวทางการเฝ้าระวังโรคในกึ่งทะเลครอบคลุม ทั้งห่วงโซ่การผลิตตั้งแต่โรงเพาะฟัก โรงอนุบาล ฟาร์มเลี้ยง ตลอดจนสถานบรรจุสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก และเพื่อให้การตรวจพบโรคภัยที่เฝ้าระวังเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความแม่นยำและสามารถเข้าจัดการแก้ไขปัญหาโรคได้ทันที่ 5. กษ. ได้ร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ในการผลักดันการขยายตลาดสินค้าเกษตรและประมงที่ไทยมีศักยภาพในเชิงรุก โดยเฉพาะในประเทศที่มีความตกลง FTA กับไทย รวมถึงอาศัยกลไกความร่วมมือที่มีอยู่ในการจับคู่ธุรกิจ
9. สินค้าปลากะพงขาว	• กรมประมง ได้ดำเนินมาตรการ ดังนี้ 1. ยกระดับมาตรการควบคุมการนำเข้า เพิ่มความเข้มงวดในการเปิดตรวจสินค้าทุกครั้ง หากพบสารตกค้างให้แจ้งด่านอาหารและยาในพื้นที่ เพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับ และสั่งทำลายหรือดำเนินการอื่นใดตามเห็นสมควร 2. ส่งเสริมการผลิตปลากะพงขาวให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดส่งเสริมการใช้ระบบ Solar Cell เพื่อลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการใช้จุลินทรีย์ในการเลี้ยง เพื่อช่วยควบคุมคุณภาพน้ำ ควบคุมการเกิดกลิ่นโคลน ลดต้นทุนการใช้อาหารและสารเคมี และลดต้นทุนการเปลี่ยนถ่ายน้ำ และส่งเสริมให้มีการขายผ่านร้านค้าของกรมประมง “Fisherman Shop” (ออฟไลน์) ที่มีทุกจังหวัด หรือช่องทางออนไลน์ผ่าน “Fisheries Shop” รวมทั้งกรมประมงอยู่ระหว่างการเจรจาทำข้อตกลงการส่งออกปลากะพงขาวกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

¹MRR (Minimum Retail Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำที่ธนาคารใช้ในการปล่อยสินเชื่อให้ลูกค้ารายย่อยขั้นต่ำใช้ได้สำหรับเงินกู้ทุกประเภทที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน เช่น สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อบ้าน สินเชื่อบัตรเครดิต เป็นต้น ถือเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงแบบลอยตัวที่ธนาคารพาณิชย์ใช้กันมากที่สุดในธุรกรรม การให้สินเชื่อ

²EU Deforestation-free products คือ กฎหมายที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออกสินค้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำลายป่าไม้เข้าสู่ตลาดของสหภาพยุโรป

³คาร์บอนเครดิต (Carbon credit) คือ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่โครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมแต่ละโครงการสามารถลดหรือกักเก็บได้เมื่อได้รับการรับรองแล้วสามารถนำไปซื้อขายในตลาดคาร์บอนเครดิตได้ (ผู้ผลิตคาร์บอนเครดิตจะมาจากภาคพลังงาน การขนส่งเกษตรกรรม และป่าไม้)

3. เรื่อง สรุปภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้าประจำเดือนพฤษภาคม 2567

คณะรัฐมนตรีรับทราบสรุปภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้าประจำเดือนพฤษภาคม 2567 ตามที่กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เสนอ ดังนี้

สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

1. สรุปภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้าเดือนพฤษภาคม 2567 ดังนี้

ดัชนีราคาผู้บริโภคของไทย เดือนพฤษภาคม 2567 เท่ากับ 108.84 เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566 ซึ่งเท่ากับ 107.19 ทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปสูงขึ้นร้อยละ 1.54 (YoY) โดยมีปัจจัยสำคัญ

จากการสูงขึ้นของราคาสินค้าในกลุ่มพลังงาน ได้แก่ ค่ากระแสไฟฟ้า ซึ่งเป็นปัจจัยชั่วคราวจากฐานราคาที่ต่ำในปีก่อน น้ำมันเบนซิน และแก๊สโซฮอล์ ตามสถานการณ์ราคาพลังงานในตลาดโลกรวมถึงผักสด และไข่ไก่ เนื่องจากสภาพอากาศร้อนส่งผลให้ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยลง สำหรับราคาสินค้าและบริการอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อไม่มากนัก

อัตราเงินเฟ้อของไทยเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ข้อมูลล่าสุดเดือนเมษายน 2567 พบว่าอัตราเงินเฟ้อของไทยสูงขึ้นร้อยละ 0.19 ซึ่งยังคงอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อต่ำ โดยอยู่ระดับต่ำอันดับ 6 จาก 129 เขตเศรษฐกิจที่ประกาศตัวเลข และอยู่ในระดับต่ำสุดในอาเซียนจาก 7 ประเทศที่ประกาศตัวเลข (สปป.ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย)

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่สูงขึ้นร้อยละ 1.54 (YoY) ในเดือนนี้ มีการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าและบริการ ดังนี้

หมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 1.13 จากการสูงขึ้นของราคาสินค้าสำคัญ กลุ่มอาหารสด อาทิ ผักสด (ถั่วงอกยาว มะเขือเทศ มะเขือ กะหล่ำปลี ชিং ผักชี) ผลไม้สด (มะม่วงอ่อน กล้วยหอม) ข้าวสารเจ้า ข้าวสารเหนียว ไข่ไก่ และไข่เป็ด กลุ่มอาหารบริโภคในบ้านและนอกบ้าน (กับข้าวสำเร็จรูป ก๋วยเตี๋ยว อาหารตามสั่ง ข้าวราดแกง) กลุ่มเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ (กาแฟสำเร็จรูป น้ำหวาน) และกลุ่มเครื่องประกอบอาหาร (น้ำตาลทราย น้ำพริกแกง มะพร้าว (ผลแห้ง/ขูด) ขณะที่ยังมีสินค้าอีกหลายรายการที่ราคาลดลง อาทิ เนื้อสุกร มะนาว ปลาทุ น้ำมันพืช และกระเทียม เป็นต้น

หมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 1.84 จากการสูงขึ้นของราคาสินค้าสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มน้ำมันเชื้อเพลิง (แก๊สโซฮอล์ 91 95 และ E20 น้ำมันเบนซิน 95) กลุ่มเคสสถาน (ค่ากระแสไฟฟ้า) ค่าเช่าบ้าน กลุ่มค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (แป้งทาผิวกาย ยาสีฟัน ค่าแต่งผมสตรี) กลุ่มยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ (สุรา บุหรี่ ไวน์) อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าสำคัญหลายรายการที่ราคาลดลง อาทิ น้ำมันดีเซล ผงซักฟอก ผลิตภัณฑ์ป้องกันและบำรุงผิว สบู่ตัว เสื้อยืดบุรุษและสตรี และเสื้อเชิ้ตบุรุษ และสตรี เป็นต้น

เงินเฟ้อพื้นฐาน (เงินเฟ้อทั่วไป เมื่อหักอาหารสดและพลังงานออก) สูงขึ้น ร้อยละ 0.39 (YoY) แรงตัวขึ้นเล็กน้อยจากเดือนเมษายน 2567 ที่สูงขึ้นร้อยละ 0.37 (YoY)

ดัชนีราคาผู้บริโภคเดือนพฤษภาคม 2567 เมื่อเทียบกับเดือนเมษายน 2567 สูงขึ้นร้อยละ 0.63 (MoM) ตามการสูงขึ้นของหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1.37 ปรับสูงขึ้นตามราคาผักสด (มะเขือ ถั่วงอกยาว มะเขือเทศ ต้นหอม กะหล่ำปลี พริกสด) ไข่ไก่ เนื้อสุกร และผลไม้สด (แตงโม มะม่วง กล้วยน้ำว้า) ขณะที่ มะนาว ข้าวสารเจ้า ส้มเขียวหวาน และนมเปรี้ยว ราคาลดลงจากเดือนที่ผ่านมา และหมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 0.09 ตามการสูงขึ้นของราคาน้ำมันดีเซล อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าสำคัญที่ราคาลดลง อาทิ ค่าโดยสารเครื่องบิน ผลิตภัณฑ์ซักผ้า (น้ำยาซักแห้ง) และสารกำจัดแมลง เป็นต้น

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป เฉลี่ย 5 เดือน (มกราคม - พฤษภาคม) ของปี 2567 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2566 ลดลงร้อยละ 0.13 (AoA)

2. แนวโน้มเงินเฟ้อ

แนวโน้มอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเดือนมิถุนายน 2567 คาดว่าจะปรับสูงขึ้นในอัตราชะลอตัว โดยมีสาเหตุสำคัญจาก (1) ผลกระทบจากฐานราคาต่ำของค่ากระแสไฟฟ้าลดลง (2) การต่ออายุมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าของครัวเรือน อีก 4 เดือน (พ.ค. - ส.ค. 2567) (3) ราคาพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะผักสดมีแนวโน้มลดลง หลังสิ้นสุดสภาพอากาศร้อนจัด และเข้าสู่ฤดูฝนอย่างเป็นทางการ และ (4) การเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ระดับต่ำ ทำให้ผู้ประกอบการมีข้อจำกัดในการส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาขายรวมทั้งผู้ประกอบการรายใหญ่มีการทำโปรโมชั่นส่งเสริมการขาย ขณะที่ปัจจัยที่ทำให้สินค้าบางชนิดยังอยู่ในระดับสูง

ได้แก่ (1) ราคาน้ำมันดีเซลภายในประเทศที่กำหนดเพดานราคาไม่เกิน 33.00 บาทต่อลิตร ซึ่งสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน (2) มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวเมืองรอง และ (3) ความไม่แน่นอนจากผลกระทบของความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ อาจทำให้ราคาน้ำมันและค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าปรับตัวสูงขึ้นตาม

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ยังคงคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อทั่วไป ปี 2567 อยู่ระหว่างร้อยละ 0.0-1.0 (ค่ากลางร้อยละ 0.5) ซึ่งเป็นอัตราที่สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันและหากสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ จะมีการทบทวนอีกครั้ง

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคโดยรวม เดือนพฤษภาคม 2567 ปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 52.4 จากระดับ 51.9 ในเดือนก่อนหน้า และปรับเพิ่มขึ้นเป็นเดือนแรกหลังจากลดลงต่อเนื่อง 6 เดือน (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2566) และอยู่ในช่วงเชื่อมั่นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 18 (ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2565) สำหรับดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในปัจจุบันปรับ ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 44.1 จากระดับ 44.5 ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในอนาคต (3 เดือนข้างหน้า) ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 57.9 จากระดับ 56.8 สาเหตุการปรับเพิ่มขึ้นโดยรวม คาดว่ามาจาก (1) ภาวการณ์ท่องเที่ยวขยายตัวต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ (2) การเร่งเบิกจ่ายงบประมาณ ปี 2567 จะช่วยขับเคลื่อนให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในครึ่งปีหลังของปี 2567 ขยายตัวเพิ่มขึ้น และ (3) ภาวการณ์ส่งออกที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ภาคการผลิตในช่วงครึ่งปีหลังปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคยังกังวลเศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวช้า ราคาพลังงานและค่าครองชีพ และอัตราดอกเบี้ยที่ยังอยู่ในระดับสูง

4. เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก

คณะรัฐมนตรีรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก และการมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละด้านเร่งดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลกตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับความเห็นของกระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และข้อสังเกตของกระทรวงพาณิชย์ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

ก.พ.ร. รายงานว่า

1. ธนาคารโลกได้จัดทำรายงาน Doing Business ซึ่งเป็นรายงานประจำปีที่ทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เพื่อเสนอผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยประเทศไทยได้รับการจัดอันดับจากธนาคารโลกอย่างต่อเนื่องและในรายงาน Doing Business 2020 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 21 จาก 190 ประเทศทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ธนาคารโลกได้แจ้งยกเลิกการจัดทำรายงาน Doing Business เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2564 เนื่องจากพบความผิดปกติของข้อมูลในรายงาน Doing Business 2018 และ Doing Business 2020

2. ธนาคารโลกได้ประกาศแนวทางประเมิน Business Ready (B-READY) เพื่อใช้ทดแทนการประเมินเพื่อจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) โดยการเก็บข้อมูลการประเมิน Business Ready (B-READY) ในประเทศไทยของธนาคารโลกจะเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 และมีกำหนดประกาศผลการประเมินในปี 2569 ดังนั้นประเทศไทยต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงบรรยากาศในการ

ประกอบธุรกิจและการลงทุนให้พร้อมสำหรับการประเมินภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยเกณฑ์การประเมิน Business Ready (B-READY) สรุปได้ดังนี้

ขอบเขตการประเมินแบ่งตามวงจรธุรกิจออกเป็น 10 ด้าน	
(1) การเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry)	(2) ที่ตั้งธุรกิจ (Business Location)
(3) การเชื่อมต่อสาธารณูปโภค (Utility Connections)	(4) แรงงาน (Labor)
(5) บริการทางการเงิน (Financial Services)	(6) การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)
(7) การจัดเก็บภาษี (Taxation)	(8) การระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution)
(9) การแข่งขันทางการตลาด (Market Competition)	(10) การล้มละลายทางธุรกิจ (Business Insolvency)
ตัวชี้วัดย่อย 798 ตัวชี้วัด (เดิมตัวชี้วัดย่อยของ Doing Business มี 202 ตัวชี้วัด)	

ประเมินภายใต้ 3 เสาหลัก (Pillars)		
(1) กรอบการกำกับดูแล (Regulatory Framework)	(2) การบริการสาธารณะ (Public Services)	(3) ประสิทธิภาพ (Efficiency)
ให้ความสำคัญกับการประเมินใน 3 ประเด็นสำคัญ (Critical Themes) ที่กำลังมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกยุคใหม่ ได้แก่ (1) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ (Digital Adoption) (2) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) และ (3) เพศสภาพ (Gender)		

3. แนวทางการดำเนินการของภาครัฐเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY)

ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อปรับปรุงบรรยากาศในการประกอบธุรกิจและการลงทุนให้พร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก ดังนี้

3.1 เร่งดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามตัวชี้วัดของการประเมิน Business Ready (B-READY) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) และประเด็นเพศสภาพ (Gender) ซึ่งเป็นประเด็นใหม่ที่ไม่เคยมีการประเมินในรายงาน Doing Business

3.2 พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนเป็นอิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานและพัฒนาระบบหลังบ้าน (Bank Office) ของแต่ละหน่วยงานให้เชื่อมโยงกัน เพื่อลดขั้นตอน ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

3.3 ปรับปรุงและพัฒนางานบริการประชาชนโดยคำนึงถึงบริบททั้งในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตด้วย

3.4 สื่อสารการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และความก้าวหน้าในการดำเนินการของภาครัฐให้ภาคเอกชนและประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง ก่อนที่ธนาคารโลกจะเริ่มเข้ามาสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในประเทศไทยในเดือนตุลาคม 2567

4. การดำเนินการที่ผ่านมาของสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ดังนี้

4.1 จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงบรรยากาศใน

การประกอบธุรกิจและการลงทุนของประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมย่อย (Focus Group) ร่วมกับภาคเอกชนใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงงาน ด้านการแข่งขันทางการตลาด และด้านที่ตั้งธุรกิจ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2566

4.2 ด้านโครงการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจระยะที่ 3 (Doing Business Phase 3) ร่วมกับธนาคารโลก เพื่อศึกษาแนวทางและจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยและเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ใน 3 ด้าน ได้แก่ การชำระภาษี ด้านการค้าระหว่างประเทศ และด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

4.3 สื่อสารการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และความก้าวหน้าในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจและการลงทุนของประเทศไทยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทราบ โดยได้จัดทำสื่อในรูปแบบ Infographic และวารสารรายไตรมาส “Good Governance on the Move”

5. แนวทางการดำเนินการต่อไปของสำนักงาน ก.พ.ร.

5.1 ส่งเสริมการสื่อสารการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง

5.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) เพื่อนำไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

5.3 เก็บข้อมูลการปฏิรูป (Reform) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว หรืออยู่ระหว่างการดำเนินการ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปที่สอดคล้องกับกรอบการประเมิน Business Ready (B-READY) ด้วย

5.4 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคเอกชนที่ได้จากประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงงาน ด้านการแข่งขันทางการตลาด และด้านที่ตั้งธุรกิจ นำไปประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจให้สอดคล้องกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และความต้องการของภาคเอกชน

5.5 นำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่ได้จากโครงการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ระยะที่ 3 (Doing Business Phase 3) ไปหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการชำระภาษี ด้านการค้าระหว่างประเทศ และด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้พร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY)

5.6 วิเคราะห์ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับการปฏิรูปภาครัฐเพื่อการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจจากกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะอยู่ในการเก็บข้อมูลด้วยการสำรวจระดับองค์กร (Enterprise Survey) ของธนาคารโลก เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงาน Business Ready (B-READY)

5.7 จัดทำวารสารรายไตรมาส “Good Governance on the Move” เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจและการลงทุนของประเทศไทย

5.8 มอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) แต่ละด้าน มีรายละเอียดตามข้อ 6

6. การมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY)

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงบรรยากาศในการประกอบธุรกิจและการลงทุนให้พร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) จึงเห็นควรมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละด้านดังนี้

ด้านและประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการปฏิรูป	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. ด้านการเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry) เช่น การใช้เลขทะเบียนเดียวในการเริ่มต้นธุรกิจ ปรับปรุงแบบฟอร์มให้ง่าย รวมขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจ การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและการขึ้นทะเบียนนายจ้างการจ้างซื้อผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ² ลดข้อจำกัดและปรับปรุงขั้นตอนสำหรับผู้ประกอบการชาวต่างชาติ	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (เจ้าภาพหลัก) - กรมสรรพากร - สำนักงานประกันสังคม - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ปง.)
2. ด้านที่ตั้งธุรกิจ (Business Location) เช่น ลดระยะเวลา ขั้นตอน และค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินและการขออนุญาตก่อสร้าง เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการข้อพิพาทด้านที่ดิน ลดข้อจำกัดและปรับปรุงขั้นตอนด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน และการขออนุญาตก่อสร้างสำหรับผู้ประกอบการชาวต่างชาติ อำนวยความสะดวกในการเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) มีการบังคับใช้กฎหมายอาคารอนุรักษ์พลังงาน	- กรมที่ดิน (เจ้าภาพหลัก) - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรุงเทพมหานคร
3. ด้านการเชื่อมต่อสาธารณูปโภค (Utility Services) เช่น ลดระยะเวลา ขั้นตอน และค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อสาธารณูปโภค ทบทวนการกำหนดอัตราค่าบริการการใช้ไฟฟ้า ประปา และอินเทอร์เน็ต จัดทำมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity)	- การไฟฟ้านครหลวง (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน - การประปานครหลวง - บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
4. ด้านแรงงาน (Labor) เช่น ทบทวนกฎระเบียบด้านแรงงานให้เป็นมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดี ลดขั้นตอน ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดการด้านแรงงาน ประกันสังคมและการจัดการกรณีพิพาทด้านแรงงาน	- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานประกันสังคม
5. ด้านบริการทางการเงิน (Financial Services) เช่น พัฒนากฎระเบียบที่ระบุเรื่องการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Due Diligence: CDD) ³ เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยงและเก็บข้อมูลการเข้าถึงสินเชื่อ พัฒนาระบบชำระอิเล็กทรอนิกส์ (E-Payment) เชื่อมโยงข้อมูลหลักประกันทางธุรกิจ ⁴ ระหว่างหน่วยงานเจ้าของข้อมูลทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจผ่านระบบหลักประกันทางอิเล็กทรอนิกส์ การรวบรวมข้อมูลเครดิตโดยดึงข้อมูลการชำระค่าสาธารณูปโภค	- ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) (เจ้าภาพหลัก) - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - หน่วยงานเจ้าของข้อมูล ทรัพย์สินที่จะใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ - บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

6. ด้านการค้าระหว่างประเทศ (International Trade) เช่น พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) ⁵ และ National Digital Trade Platform (NDTP) ⁶ ให้เป็นมาตรฐานสากล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ท่าเรือ ชายแดน และท่าอากาศยาน ลดข้อจำกัดในการจ้างงานชาวต่างชาติ และการเข้าสู่ตลาด พัฒนากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้มีมาตรฐาน มีความเป็นสากลและสามารถ คาดเดาได้ ทั้งด้านการค้าระหว่างประเทศและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Digital Trade)	- กรมศุลกากร (เจ้าภาพหลัก) - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - การท่าเรือแห่งประเทศไทย - บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) - กรมการจัดหางาน - สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง - หน่วยงานเจ้าของใบอนุญาตในการนำเข้าและส่งออก
7. ด้านการจัดเก็บภาษี (Taxation) เช่น ลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดการด้านภาษีขายการใช้ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ มีการดำเนินการด้านภาษีสิ่งแวดล้อม ประสานงานร่วมกันกับสำนักงานประกันสังคมในการตรวจสอบบัญชีเงินเดือนของผู้ประกันตน	- กรมสรรพากร (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานประกันสังคม
8. ด้านการระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution) เช่น มีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานในการจัดการคดีรวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการบังคับคดี มีกลไกการไกล่เกลี่ย อนุญาโตตุลาการ การระงับข้อพิพาททางเลือก ⁷	- สำนักงานศาลยุติธรรม (ศย.) (เจ้าภาพหลัก)
9. ด้านการแข่งขันทางการตลาด (Market Competition) เช่น มีมาตรการสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อม (SME) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงตลาดของภาครัฐ ลดการใช้วิธีเฉพาะเจาะจงในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบและพัฒนา กฎระเบียบเพื่อป้องกันการผูกขาดทางการค้า	- กรมบัญชีกลาง (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ - สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สำนักงาน กขค.)
10. ด้านการล้มละลายทางธุรกิจ (Business Insolvency) เช่น มีกระบวนการล้มละลายแบบพิเศษสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ปรับปรุงกระบวนการล้มละลายและฟื้นฟูการให้มีประสิทธิภาพ จัดตั้งศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษด้านการล้มละลายหรือมีผู้พิพากษา เฉพาะด้านการล้มละลาย	- กรมบังคับคดี (เจ้าภาพหลัก) - ศย.

7. ก.พ.ร. ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2566 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2566 มีมติรับทราบ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบต่อไป

¹ ธนาคารโลกได้ตรวจสอบเป็นการภายในแล้วพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่มีเจตนาไม่บริสุทธิ์โดยเจ้าหน้าที่ของธนาคารโลก โดยการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าว ทำให้ข้อมูลของจีนในรายงาน Doing Business 2018 และข้อมูลของซาอุดีอาระเบียและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในรายงานตัว Doing Business 2020 ดีกว่าข้อมูลที่ควรจะเป็นและข้อมูลของอาเซอร์ไบจานในรายงาน Doing Business 2020 ด้อยกว่าที่ควรจะเป็น ต่อมา

ธนาคารโลกได้เผยแพร่รายงานผลการสืบสวนเรื่องดังกล่าวที่จัดทำโดยสำนักงานกฎหมายจากภายนอกพบว่า มีผู้บริหารระดับสูงของธนาคารโลกใช้อิทธิพลกดดันให้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าว

²ตามกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2563 “ผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง” หมายความว่าบุคคลธรรมดาผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงหรือมีอำนาจควบคุมความสัมพันธ์ทางธุรกิจของลูกค้ากับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 (บุคคลที่มีหน้าที่ต้องรายการการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน ปปง. เช่น ผู้ประกอบการอาชีพที่ปรึกษาการลงทุน ผู้ประกอบการอาชีพค้าอัญมณี เพชรพลอย ทองคำ) หรือบุคคลที่ลูกค้าทำธุรกรรมแทน รวมถึงบุคคลผู้ใช้อำนาจควบคุมนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

³การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Due Diligence: CDD) เป็นมาตรการคัดกรองลูกค้าของสถาบันการเงินและผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยต้องมีการดำเนินการในการระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า และประเมินและบริหารความเสี่ยงของลูกค้าทุกราย รวมทั้งตรวจสอบธุรกรรมที่ลูกค้าได้ทำขึ้นเพื่อบริหารและบรรเทาความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องซึ่งที่ผ่านมาพบว่า ผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทยยังมีข้อบกพร่องในกรอบด้านกฎหมายหลายประการ รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการทดสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงของลูกค้า

⁴พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ตรขึ้นเพื่รองรับการนำทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจมาใช้เป็นประกันการชำระหนี้ในลักษณะที่ไม่ต้องส่งมอบการครอบครองแก่เจ้าหนี้โดย “สัญญาหลักประกันทางธุรกิจ” คือสัญญาซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เรียกว่าผู้ให้หลักประกัน ตราทรัพย์สินไว้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับประกัน เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้โดยไม่จำเป็นต้องมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับหลักประกัน และ “หลักประกัน” ได้แก่ทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้ (1) กิจการ (2) สิทธิเรียกร้อง (3) อสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่น เครื่องจักร สินค้าคงคลัง หรือวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า (4) อสังหาริมทรัพย์ในกรณีให้ผู้ให้หลักประกันประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์โดยตรง (5) ทรัพย์สินทางปัญญา และ (6) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

⁵ระบบ National Single Window (NSW) เป็นระบบการบริการเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจสำหรับการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Government to Government: G2G) และหน่วยงานของรัฐกับภาคเอกชน (Business to Government: B2G) โดยเชื่อมโยงข้อมูลแบบไร้เอกสารระหว่างกรมศุลกากรและผู้ประกอบการค้า ธนาคาร บริษัทเรือ สายการบิน หน่วยงานรัฐต่าง ๆ และรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการบริการแบบเบ็ดเสร็จจากการติดต่อเพียงจุดเดียวไม่ต้องกรอกข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกัน มีการใช้ข้อมูลร่วมกันกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตและใบรับรองระหว่างหน่วยงานภาครัฐภายในประเทศและระหว่างประเทศมีกรมศุลกากรเป็นเจ้าภาพ

⁶แพลตฟอร์มการค้าระหว่างประเทศของไทย (National Digital Trade Platform: NDTP) เป็นแพลตฟอร์มกลางในการเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลไปยังระบบดิจิทัลของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาคการประกันภัย ภาคการเงิน การธนาคาร ภาคผู้ประกอบการ และภาคการขนส่งและโลจิสติกส์ทั้งในและนอกประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้มาตรฐานทางดิจิทัลเดียวกัน ที่มีความมั่นคงปลอดภัย รวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลระบบ National Single Windows (NSW) เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างภาคเอกชน (Business to Business: B2B) ซึ่งจะเป็นการปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการทำงานจากการค้าแบบดั้งเดิมให้เป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ ลดความซ้ำซ้อนในการกรอกข้อมูลในกระดาษ ลดเวลาและต้นทุนในการนำส่งเอกสารต้นฉบับแบบดั้งเดิม

ยกระดับความโปร่งใสในกระบวนการของการค้าระหว่างประเทศโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลครบวงจร มีภาคเอกชนเป็นเจ้าภาพ ดำเนินการโดยบริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด ซึ่งปัจจุบันเป็นผู้พัฒนาและให้บริการโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินของไทยรวมทั้งระบบพร้อมเพย์ ขณะนี้การพัฒนาระบบยังอยู่ในระยะนำร่อง โดยที่ผ่านมามีการจัดทำระบบต้นแบบ (Prototype) เพื่อนำเสนอในช่วงการเป็นเจ้าภาพการจัดประชุมเอเปคของไทยในปี พ.ศ. 2565

⁷การระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution) คือการระงับข้อพิพาทโดยไม่ใช้วิธีฟ้องศาลเป็นทางเลือกเพื่อให้ข้อพิพาทยุติได้อย่างรวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่ากระบวนการตัดสินของศาล มีวิธีที่สำคัญ เช่น (1) การเจรจา (Negotiation) โดยคู่กรณีเจรจากันเองโดยไม่มีบุคคลที่สาม (2) การไกล่เกลี่ย (Mediation) และการประนีประนอมข้อพิพาท (Conciliation) โดยมีบุคคลที่สามซึ่งเป็นคนกลางเข้ามาช่วยเหลือเสนอแนะ หาทงออก โดยคู่กรณีเป็นผู้ตัดสินใจเอง (3) อนุญาโตตุลาการ (Arbitration) โดยคู่กรณีตกลงกันให้บุคคลที่สามที่มีความเป็นกลางและเป็นอิสระเป็นผู้ทำให้การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทดังกล่าวและคู่กรณีจะต้องยอมรับคำวินิจฉัยชี้ขาดและผูกพันที่จะปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้นด้วย

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <http://www.thaigov.go.th>

จัดทำโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง

สรุปการประชุมมติ คร.ม.

วันที่ 9 ก.ค. 2567